

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำรงรักษาความมั่นคงของรัฐจำเป็นต้องรักษา คุ่มครองและปกป้องความมั่นคงของรัฐ ให้มีภูมิคุ้มกันที่มั่นคงต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ความมั่นคงที่เคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่งและแปรเปลี่ยนได้ตลอดเวลา ตลอดจนการเสริมสร้างขีดความสามารถในการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ภายในประเทศ นอกจากนี้ในส่วนของการป้องกันประเทศ ภายใต้สถานการณ์ความมั่นคงที่มีแนวโน้มความไม่แน่นอนสูง จำเป็นต้องพัฒนาประสิทธิภาพและขีดความสามารถของกองทัพ ด้วยการมีส่วนร่วมขององค์กรต่างๆ (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2550) เนื่องจากองค์กรต่าง ๆ อยู่ในสังคมระบบเปิด (Open System) ซึ่งเปรียบเสมือนองค์กรนั้นมีชีวิต จึงต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์กรอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อความอยู่รอดของตน ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภายในองค์กรโดยใช้ทรัพยากรทั้งหมดที่มี รวมทั้งนำเทคโนโลยีที่ดีและเหมาะสมก่อให้เกิดผลลัพธ์ (Outcome) ที่ต้องการ (Yukl, 2002, p.16) ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพอาจไม่ใช่ผู้นำ เพราะการบริหารจัดการและความเป็นผู้นำหรือมีภาวะผู้นำนั้นมีความแตกต่างกันหลายประการ ผู้นำจะต้องมีการแสดงบทบาทที่เหมาะสมเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดีในแต่ละสถานการณ์โดยมีการชักนำที่ดี นั่นคือการมีอำนาจ (Power) สามารถมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นให้กระทำตามเป้าหมายที่ต้องการ อันส่งผลต่อองค์กรให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมาย (เนตรพัฒนา ขาววิราช, 2546, หน้า 110)

กองทัพบกไทยเป็นองค์กรหนึ่งที่กำลังกำเนิดมาในประเทศไทยเป็นเวลายาวนาน มีอิทธิพลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของประเทศไทยโดยเฉพาะการเมือง (ยศ สันตสมบัติ, 2535, หน้า 76) กองทัพบกไทยมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ในทุกห้วงเวลาของประเทศ อันนำมาสู่ความมั่นคงและการดำรงอยู่รอดของชาติจวบจนทุกวันนี้ ซึ่งกองทัพบกไทย (The Royal Thai Army: RTA) เป็นส่วนราชการขึ้นตรงต่อกองบัญชาการกองทัพไทย มีหน้าที่ในการเตรียมกำลังทางบกและป้องกันราชอาณาจักร มีผู้บัญชาการทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ และมีการปฏิบัติที่ครอบคลุมในเรื่องดังนี้ คือ การป้องกันประเทศจากภัยคุกคาม การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การพัฒนาประเทศ/ช่วยเหลือประชาชนและบรรเทาสาธารณภัย และการปฏิบัติการอื่น ๆ ทางทหารที่มีใช้สงคราม องค์กรนี้มีการดำรงอยู่ได้ด้วยการส่งผ่านทางภาวะผู้นำทางทหาร (Military Leadership) ตามสาย

การบังคับบัญชาจากระดับล่างสุดจนสู่ระดับบริหารหรือผู้นำสูงสุด ซึ่งเปรียบเสมือนกลุ่มคนทำงาน (Teamwork) ที่รวมเป็นองค์การ โดยการคงอยู่ขององค์การจำเป็นต้องปรับปรุงองค์การตามสภาพแวดล้อมหรือภัยคุกคาม (Threat) ที่ประสบ ด้วยการเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้และการบริหารจัดการที่เหมาะสม แต่บางสิ่งที่เป็นจุดแข็งขององค์การก็ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง (FM 22-100, 1999, pp.3-11) ศูนย์การศึกษาความก้าวหน้าในภาวะผู้นำ (Center for the Advanced Study of Leadership) โดยทีมงานประกอบด้วย แคทธารีน อลเลน และคณะ (Kathleen Allen, et al.) ได้เสนอแนะว่าผู้นำขององค์การในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการบริหารงานภายใต้สภาวะโลกาภิวัตน์ (Globalization) ความกดดันจากสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มขึ้น ความเร็วและอิทธิพลของเทคโนโลยีทางข้อมูล (Information Technology) การเพิ่มขึ้นของความแตกต่าง การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ความซับซ้อนในสิ่งที่ไม่มียูนิฟอร์ม และช่องว่างระหว่างสิ่งที่มีกับสิ่งที่ไม่มี (Gap Between Haves and Have Nots) องค์การใด ๆ ก็ตามเสมือนสิ่งมีชีวิตจะดำรงอยู่ได้อย่างแข็งแรง ก็ต่อเมื่อมีความยืดหยุ่นอย่างเป็นพลวัต ปฏิบัติภารกิจได้อย่างสอดคล้องกับเงื่อนไขและสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ทั้งยังต้องประเมินสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคตได้อย่างลุ่มลึก มองทิศทางได้อย่างถูกต้องพอสมควร ทั้งนี้เพื่อจัดปรับองค์การให้สามารถขับเคลื่อนและรองรับกับอนาคตได้เป็นอย่างดี กองทัพบกไทยเป็นองค์การสำคัญด้านความมั่นคงทางการทหารของชาติ ดังนั้นการพัฒนาเพื่อสร้างพื้นฐานอันแข็งแกร่งยิ่งขึ้นในอนาคต ได้กลายเป็นความจำเป็นอันยากจะปฏิเสธ ลำดับแรกที่ต้องทำคือ “การปฏิรูปความคิด” โดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูงในฐานะหัวขบวนพิจารณาข้อเสนอแนะข้างต้น จากนั้นควรมีการระดมความคิดถกเถียงกันในหลายระดับ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสู่คุณภาพใหม่นั้น จำต้องผ่านการโต้แย้งกันอย่างสร้างสรรค์จากหลายแง่มุมมอง (วิวัฒน์ชัย อัดถากร, 2547) ในองค์การประกอบด้วยบุคคลหลายระดับ มีสายการปฏิบัติงานหรือสายการบังคับบัญชา มีการบริหารงานตามลำดับขั้นตอน โดยผู้ที่ต้องนำองค์การไปสู่จุดมุ่งหมายบรรลุผลสำเร็จนั้น คือผู้บริหารระดับสูงหรือผู้นำ ซึ่งจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำอันเป็นสิ่งที่มิในตัว สามารถมีอิทธิพลและผลักดันให้งานเกิดความร่วมมือกันทำเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมหรือองค์การ (กวี วงศ์พุ่ม, 2542, หน้า 9)

เนื่องจากสถานการณ์และเวลาได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทำให้ลักษณะอันพึงประสงค์ของความเป็นผู้นำ (Leadership) ที่ดี ที่ถือได้ว่าประสบความสำเร็จนั้นแตกต่างกันไปด้วย จำเป็นต้องมีการพัฒนาความเป็นผู้นำในมิติใหม่ด้วย (Newer Form of Leadership) (วิระวัฒน์ ปินนิตามัย, 2544, หน้า 146) การศึกษาภาวะผู้นำ (Leadership) ได้มีการศึกษาหลายวิธีการที่แตกต่างกันไปตามลักษณะการนิยามศัพท์และระเบียบวิธีวิจัยของนักวิจัยต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่ นักวิจัยจะทำการวิจัยในวงแคบและในแนวทางเดียวกัน ซึ่งตามหลักทฤษฎีภาวะผู้นำ (Leadership

Theory) และวิธีวิจัย ควรมีระดับการวิจัยที่เหมาะสม ไม่ค้นหาเฉพาะลักษณะผู้นำ (Leader Characteristics) แบบต่างๆ และพฤติกรรมของผู้นำที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ตาม (Followers) การนำทฤษฎีภาวะผู้นำไปใช้อธิบายกระบวนการและความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำ ควรใช้ได้ในทุกสถานการณ์ไม่ใช่ผู้นำทฤษฎีนั้น ๆ ไปประกอบในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ในกระบวนการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำ มีการนำแนวความคิดในการพัฒนาองค์การให้สามารถอยู่รอดในสภาวะและสถานการณ์ต่าง ๆ โดยมององค์การในลักษณะกระบวนการสร้างประสิทธิผลขององค์การในระบบเปิด (Open System) โดยมีหลาย ๆ องค์การในระบบเปิดนี้ (Fleishman et al., 1991; Katz & Kahn ;1978 Mumford, 1986) ซึ่งองค์การต่าง ๆ เหล่านี้จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและปรับปรุงตนเองในลักษณะ ต่าง ๆ ให้อยู่รอดในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยอาศัยการนำหลักทฤษฎีภาวะผู้นำไปประยุกต์ใช้ในรูปแบบที่เหมาะสม

วิวัฒนาการด้านภาวะผู้นำสะท้อนถึงการเลื่อนไหลทางสังคมจากภาวะหยุดนิ่งคงที่ไปสู่ภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ภาวะผู้นำในยุคเริ่มแรกซึ่งเน้นที่ตัวผู้นำในแง่ความเป็นผู้นำยิ่งใหญ่และคุณลักษณะเฉพาะตัวที่สำคัญนั้น สามารถสร้างความสำเร็จให้แก่องค์การไม่ว่าภาครัฐ ทหาร ทหารธุรกิจและองค์การทางสังคมต่าง ๆ ได้น่าพอใจ ยุคต่อมาคือยุคการบริหารจัดการเชิงเหตุผลซึ่งมีพื้นฐานมาจากแนวคิดและการใช้แนวคิดวิธีการแบบราชการ แต่เนื่องจากโลกได้เปลี่ยนแปลงด้านบริบทของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มากขึ้น ในระยะหลังนี้ทำให้แนวคิดของภาวะผู้นำแบบทีมงานมีความโดดเด่นสำคัญขึ้นมาสู่การปรับโครงสร้างองค์การใหม่ (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2548, หน้า 56) อย่างไรก็ตามแม้ผลการศึกษจะพบว่า ระยะหลังมานี้มีการใช้ด้านกระบวนการมาเป็นเกณฑ์ประเมินความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) มากขึ้นก็ตาม แต่หน่วยงานเหล่านั้นก็ยังคงใช้เกณฑ์ด้านผลผลิต (Outcome) เป็นหลักสำคัญอยู่นั่นเอง เพื่อให้การมองความมีประสิทธิภาพครอบคลุมกว้างและสอดคล้องกันภาวะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกปัจจุบัน การประเมินความมีประสิทธิภาพของผู้นำ จึงมองจากความสามารถของผู้นำในการทำให้สมาชิกของกลุ่มปฏิบัติการกิจหน้าที่ภายในบรรลุตามเป้าหมายสร้างความมั่นคงให้แก่องค์การ แต่ในขณะเดียวกันก็สามารถปรับปรุงองค์การให้เกิดความยืดหยุ่น พร้อมอยู่รอดต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอกที่เผชิญกับภัยคุกคาม (Threat) ในหลายรูปแบบ ซึ่งการวิจัยต่างๆ ในเรื่องภาวะผู้นำมีสิ่งที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้อยู่ 4 เรื่อง คือ คุณลักษณะของผู้นำ (Leader Traits) อำนาจของผู้นำ (Leader Power) ปัจจัยความสำเร็จ (Success Factor) และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (Situation & Intervening Variables) (Yukl, 2002, p.430) โดยการวิจัยนี้ได้นำเอามาใช้เป็นกรอบการวิจัยเพื่อนำไปสู่การตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

ภัยคุกคาม (Threat) ในวงการทหารจากอดีตสู่ปัจจุบันคงไม่แตกต่างกันมาก เพียงแต่ในอดีตยังไม่ได้นิยามหรือแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน ถ้ามองในแง่กระบวนการ (Procedures) มีการปฏิบัติมาช้านาน เพียงแต่มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ และหลักนิยมใหม่ ๆ มาใช้ในปัจุบัน คำว่า สงครามอสมมาตร (Asymmetric Warfare) หรือ การสงคราม ในคำนิยามต่าง ๆ ที่ปรากฏให้เห็น เป็นการจับหมวดหมู่ของสงครามตามวิวัฒนาการของสำนักความคิดและนักการทหารต่าง ๆ สำหรับงานวิจัยนี้ใช้แนวความคิดการวิวัฒนาการของสงครามอย่างต่อเนื่องในการปฏิบัติการตามคำนิยามที่ว่า สงครามอสมมาตร (Asymmetric Warfare) หมายถึง ภาวะทางทหารที่ฝ่ายทำสงครามทั้งสองฝ่ายมีอำนาจและขีดความสามารถในการปฏิบัติการไม่เท่ากัน โดยมีการใช้ประโยชน์จากจุดแข็งและจุดอ่อนของฝ่ายตนเอง และฝ่ายตรงข้ามกระทำต่อกัน การปฏิบัติการดังกล่าวมีการใช้ยุทธศาสตร์และยุทธวิธีที่ไม่เป็นไปตาม สงครามตามแบบ (Conventional Warfare) ซึ่งมีลักษณะการปฏิบัติในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ (Asymmetric warfare – Wikipedia, 2007)

- ฝ่ายหนึ่งมีศักยภาพทางเทคโนโลยีที่เหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่งอย่างมาก
- มีการใช้การฝึกและยุทธวิธีในการเอาชนะฝ่ายตรงข้ามได้ โดยเสมือนมีกำลังที่มากกว่า แม้ความจริงเป็นเพียงกำลังที่น้อยกว่า
- ฝ่ายเสียเปรียบใช้ยุทธวิธีที่ไม่ยึดตามกฎการสงครามหรือข้อห้ามการปฏิบัติการในการรบ

คุณลักษณะดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาเป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวคิดของการทำวิจัยครั้งนี้ โดยสงครามอสมมาตร (Asymmetric warfare) มีการครอบคลุมในหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การศาสนา สังคมวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการทหาร ซึ่งประเทศไทยเป็นสังคมหนึ่งในโลกเปรียบเหมือนโลกเป็นระบบเปิด (Open System) และประเทศไทยเป็นระบบย่อยระบบหนึ่ง (Subsystem) ขณะเดียวกัน กองทัพบกไทย ก็คือ องค์การหนึ่งในประเทศไทย ซึ่งต้องได้รับผลกระทบจากสังคมโลกด้วย และเป็นองค์การสำคัญองค์การหนึ่งของประเทศไทยที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติ และยังส่งผลกระทบต่อองค์การอื่น ๆ ด้วย ประเทศไทยจึงควรปฏิรูปนโยบายความมั่นคงแห่งชาติในกรอบแนวทางใหม่ในบริบทตามสภาพความเป็นจริงของสังคมไทยในตัวเอง โดยไม่ต้องลอกเลียนแบบประเทศอื่น รู้จักประยุกต์แนวคิด/วิธีการที่เหมาะสมเอามาใช้ให้เป็นประโยชน์ ช่วยสร้างสันติภาพ และสร้างสรรค์ความก้าวหน้าของประเทศในกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของกองทัพบกไทยภายใต้สงครามอสมมาตร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะรองรับภัยคุกคามที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นั้นเป็นการนำไปสู่การวิจัยครั้งนี้ที่ต้องการ

ค้นหาภาวะผู้นำ (Leadership) ของผู้นำในกองทัพบกไทยภายใต้สภาวะสงครามอสมมาตร (Asymmetric Warfare) เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาองค์การ และเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญสภาวะสงครามที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และมีผลกระทบในหลายๆมิติ กระทั่งสามารถนำองค์การไปสู่ความอยู่รอดสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาภาวะผู้นำในกองทัพบกไทยภายใต้สภาวะสงครามอสมมาตร

คำถามการวิจัย

คำถามหลักของการวิจัย (Main Research Question) คือ ภาวะผู้นำในกองทัพบกไทยภายใต้สภาวะสงครามอสมมาตรควรเป็นอย่างไร โดยมีคำถามรอง (Sub-Questions) ประกอบด้วย

1. คุณลักษณะของผู้นำในกองทัพบกไทยภายใต้สภาวะสงครามอสมมาตรควรเป็นอย่างไร
2. การใช้อำนาจของผู้นำในกองทัพบกไทยภายใต้สภาวะสงครามอสมมาตรควรเป็นอย่างไร
3. ปัจจัยความสำเร็จของผู้นำในกองทัพบกไทยภายใต้สภาวะสงครามอสมมาตรควรเป็นอย่างไร
4. สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงมีผลต่อผู้นำในกองทัพบกไทยภายใต้สภาวะสงครามอสมมาตรอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

1. เป็นการศึกษาที่ใช้โครงสร้างการจัดและระบบการปฏิบัติงานของกองทัพบกไทยที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (ก.พ.52)
2. เป็นการศึกษาภาวะผู้นำในกองทัพบกไทยภายใต้สภาวะสงครามอสมมาตร โดยคาดการณ์เหตุการณ์ห้วงปี พ.ศ.2552-2563 (ค.ศ.2009-2020) และทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่ ก.พ.- มิ.ย.

3. Unit of Analysis คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นตัวแทนของผู้บริหารกองทัพบกไทย, ผู้มีส่วนร่วมปฏิบัติงานในกองทัพบกไทย และนักวิชาการภายนอก เป็นการศึกษาผู้นำในระดับตัวบุคคล (Individual) ของกองทัพบกไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบคุณลักษณะของผู้นำในกองทัพบกไทยที่เหมาะสม ที่จะสามารถนำมาใช้ในการเผชิญกับสงครามอสมมาตรในอนาคต เพื่อเกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพของทุก ๆ คนในกองทัพบกไทย ตลอดจนเป็นแนวทางการพัฒนาบุคลากรทุก ๆ คนในกองทัพบกไทย เกิดการเรียนรู้ พัฒนา และมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องอย่างเต็มที่
2. สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการการพัฒนากองทัพบกไทยให้เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาวะผู้นำในกองทัพบกไทย (Leadership in Royal Thai Army) หมายถึง คุณลักษณะของผู้บังคับบัญชาในทุกระดับ ที่เข้าไปมีอิทธิพลเหนือคนอื่น ๆ โดยยึดหลักคุณธรรม เพื่อให้คนเหล่านั้นเกิดการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติการต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายและพัฒนากองทัพบกไทยตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป เพื่อให้ผลงานบรรลุเป้าหมายตามภารกิจที่กำหนด โดยมีการบริหารจัดการที่ดีด้วยความร่วมมือของคนทั้งภายในกองทัพบกไทยและองค์กรอื่นๆ ภายนอก

สงครามอสมมาตร (Asymmetric warfare) หมายถึง ภาวะทางทหารที่ฝ่ายทำสงครามทั้งสองฝ่ายมีอำนาจและขีดความสามารถในการปฏิบัติการไม่เท่ากัน โดยมีการใช้ประโยชน์จากจุดแข็งและจุดอ่อนของฝ่ายตนเอง และฝ่ายตรงข้ามกระทำต่อกัน การปฏิบัติการดังกล่าวมีการใช้ยุทธศาสตร์และยุทธวิธีที่ไม่เป็นไปตามสงครามตามแบบ (Conventional warfare) ซึ่งมีลักษณะการปฏิบัติในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- ฝ่ายหนึ่งมีศักยภาพทางเทคโนโลยีที่เหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่งอย่างมาก
- มีการใช้การฝึกและยุทธวิธีในการเอาชนะฝ่ายตรงข้ามได้ โดยเสมือนมีกำลังที่มากกว่า แม้ความจริงเป็นเพียงกำลังที่น้อยกว่า
- ฝ่ายเสียเปรียบใช้ยุทธวิธีที่ไม่ยึดตามกฎการสงครามหรือข้อห้ามการปฏิบัติการในการรบ

คุณลักษณะของผู้นำ (Leader Traits) หมายถึง ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำใน กองทัพบกไทย ซึ่งวัดได้จากเป็นผู้ที่มีความรู้ (Knowledge) บุคลิกภาพ (Personality) คุณธรรม (Ethic) พฤติกรรม (Behavior) และค่านิยม (Value) ที่ดี

อำนาจของผู้นำ (Leader Power) หมายถึง การมีอิทธิพลต่อการกระทำของคนอื่น ๆ ให้ ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ ซึ่งวัดได้จากการได้รับความร่วมมืออย่างเต็มความสามารถ เพื่อบรรลุ ตามเป้าหมายที่กำหนด

ปัจจัยความสำเร็จ (Success Factor) หมายถึง สิ่งที่ทำให้เกิดการกระทำใด ๆ ที่สนับสนุน การกิจให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (Situation & Intervening Variables) หมายถึง สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อภาวะผู้นำในกองทัพบกไทย ซึ่งวัดได้จากการเปลี่ยนแปลง ด้านการทหาร เศรษฐกิจ การเมือง สังคมวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กองทัพบกไทย (The Royal Thai Army: RTA) หมายถึง ส่วนราชการขึ้นตรงต่อ กองบัญชาการกองทัพบกไทย มีหน้าที่ในการเตรียมกำลังทางบกและป้องกันราชอาณาจักร มีผู้ บัญชาการทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ โดยมีการปฏิบัติ ดังนี้

การเตรียมกำลังกองทัพบก หมายถึง การทำให้กองทัพบกพร้อมที่จะเผชิญกับภัย คุกคามหรือการรุกรานจากข้าศึกในทุกรูปแบบ ทั้งด้านกำลังพล อาวุธยุทโธปกรณ์ ตลอดจนสิ่ง อุปกรณ์ที่จะช่วยให้หน่วยทหาร สามารถทำการรบได้อย่างมีประสิทธิภาพในห้วงระยะเวลาหนึ่ง

การป้องกันราชอาณาจักร หมายถึง เป็นการใช้กำลังรบทั้งสิ้นที่เตรียมไว้ตั้งแต่ยาม ปกติ ทำการต่อสู้ขัดขวางและทำลายข้าศึก เพื่อป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ